naha normaalse reaktsiooni puudulikkuse puhul naha soojusnärvide lõpuorgaanide tugeva jahtumise läbi. Naha reaktsioon, s. o. tugev verega täitumine, on takistatud ülalnimetatud naha muutuste läbi niiskes keskkonnas ja ka üldise väsimuse ning nõrkuse puhul. Niiskes keskkonnas muutunud nahk reageerib aeglasemalt mitte ainult külmusele, vaid ka soojusele. Organism püüab seda higistamise läbi kompenseerida, mis omakord jälle külmetushaigusi soodustab. Pääleselle rikub higistamine õhku ja tekitab eriti halva ventilatsiooni puhul nn. „vaeste lõhna". Sageli lisandub sellele veel seenetise hais, mis tekib niiskete korterite seintel ja seinte läheduses põrandas, ning neid hävitab. Niiskeis kortereis on mitte ainult soojuse säilitamine, vaid ka soojuse eraldamine raskendatud. Inimene kaotab kõrgema temperatuuri juures suurema osa oma soojusest higi aurustumise teel naha pinnalt, mis õhu niiskuse tõustes muidugi väheneb. Selle all kannatavad eriti väikesed lapsed ületäidetud kortereis.

Kõige harilikumaks korterite niiskuse põhjuseks on puudulik eraldamine maapinna niiskusest, mida tõendab niiskete korterite esinemine pääasjalikult kelder-, poolkelder- ja esimesel korral. Sääljuures võib niiskus korterisse tungida kas halvasti maa niiskuse eest kaitstud seinte kaudu või läbi põranda. Pääle maapõhja niiskuse võivad korteri niiskust põhjustada veel sademed. See on võimalik muidugi ainult sääraseil juhtumeil, kus katus või seinad on puudulikud. Kuid sageli võivad veel väikesed tihedalt elanikega täidetud korterid, kus elatakse, magatakse, keedetakse, pesu pestakse ja kuivatatakse, kõigest sääljuures tekkivast niiskusest täiesti niiskeks muutuda. See juhtub eriti sääraseil juhtumeil, kus õhuvahetus-vahendid puuduvad, või nad olemaski, aga valel arusaamisel soojuse „säästmise" otstarbel neid ei tarvitata.

Tartu korteriolude registreerimisel on niiskeiks loetud säärased korterid, kus leidus „puuvamm" (käsn), hallitis, seen, rõskusplekid või kus sein oli lihtsalt niiske või märg. Niiskeid kortereid oli Tartu linna administratiivpiires 3267 ehk 17% kõigist leibkonnakortereist. Sääl elas 10453 elanikku, mis on 18% kõigist Tartu linna elanikest. Linnas oli niiskeid kortereid 3204 (16,9%) 10229 elanikuga (18,8%). Raioonest on kõrge niiskete korterite %-iga Karlova-alune, Südalinn, Herne ja Aleksandri r. r. Kõik nimetatud raioonid asetsevad mööda jõe paremat kallast, mis suuremalt osalt on õige madal. Karlova-alusest, Herne ja Aleksandri raioonest on pooled uputuspiirkonnas (suurvesi 1867. a.), kuna Südalinna raioon asetseb juba veidi kõrgemal pinnal: 34—40 m.

Paljudes töödes on esile toodud paralleelsus korteriolude ja nende elanike tervisliku seisundi vahel — mida pahemad korteriolud, seda suurem nende elanike haigumus ja suremus.

Korterite suurus, elamistihedus ja suremus tiisikusse Mannheimis (Schott).

Korterite suurus ja elamistihedus	6- ja rohkemtoalisis kortereis	4—5-toalisis kortereis	Kuni 3-toalisis kortereis		
			2 elanikku 1 toa pääle	2—3 elanikku 1 toa pääle	3 ja rohkem el. 1 toa pääle
Suremuse % tiisikusse	10,2%	22,2%	23,4%	34,0%	42,2%

Tartu I, lk. 302